

Sygn. akt I ACa 350/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 14 sierpnia 2013 r.

Sąd Apelacyjny w Lublinie, I Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący - Sędzia	SA Jolanta Terlecka
Sędziowie:	SA Alicja Surdy SA Ewa Lauber-Drzazga (spr.)
Protokolant	St.sekr.sądowy Dorota Kabala

po rozpoznaniu w dniu 31 lipca 2013 r. w Lublinie na rozprawie sprawy

z powództwa M. T.

przeciwko Towarzystwu (...) SA w W.

o zadośćuczynienie i rentę

na skutek apelacji pozwanego od wyroku Sądu Okręgowego w Lublinie z dnia 9 listopada 2011r., sygn. akt I C 430/06

I. z apelacji pozwanego zmienia częściowo zaskarżony wyrok w pkt III w zakresie odsetek od renty za okres od lipca 2005r. do 31 października 2011r. w ten sposób, że zasądza odsetki ustawowe:

1. od renty za okres od lipca 2005r. do 30 września 2006r. w kwocie 42.162,96zł od dnia 9 listopada 2011r. do dnia zapłaty;
2. od kwoty 1.500,00zł od dnia 11 października 2006r. do dnia zapłaty;
3. od kwoty 1.500,00 zł od dnia 11 listopada 2006r. do dnia zapłaty;
4. od kwoty 1.500,00zł od dnia 11 grudnia 2006r. do dnia zapłaty;
5. od kwoty 1.500,00zł od dnia 11 stycznia 2007r. do dnia zapłaty;
6. od kwoty 1.500,00zł od dnia 11 lutego 2007r. do dnia zapłaty;
7. od kwoty 1.500,00zł od dnia 11 marca 2007r. do dnia zapłaty;
8. od kwoty 1.500,00zł od dnia 11 kwietnia 2007r. do dnia zapłaty;
9. od kwoty 1.500,00zł od dnia 11 maja 2007r. do dnia zapłaty;

10. od kwoty 1.500,00zł od dnia 11 czerwca 2007r. do dnia zapłaty;
11. od kwoty 1.500,00zł od dnia 11 lipca 2007r. do dnia zapłaty;
12. od kwoty 1.500,00zł od dnia 11 sierpnia 2007r. do dnia zapłaty;
13. od kwoty 1.500,00zł od dnia 11 września 2007r. do dnia zapłaty;
14. od kwoty 1.500,00zł od dnia 11 października 2007r. do dnia zapłaty;
15. od kwoty 1.500,00zł od dnia 11 listopada 2007r. do dnia zapłaty;
16. od kwoty 1.500,00zł od dnia 11 grudnia 2007r. do dnia zapłaty;
17. od kwoty 1.500,00zł od dnia 11 stycznia 2008r. do dnia zapłaty;
18. od kwoty 1.500,00zł od dnia 11 lutego 2008r. do dnia zapłaty;
19. od kwoty 1.500,00zł od dnia 11 marca 2008r. do dnia zapłaty;
20. od kwoty 1.500,00zł od dnia 11 kwietnia 2008r. do dnia zapłaty;
21. od kwoty 1.500,00zł od dnia 11 maja 2008r. do dnia zapłaty;
22. od kwoty 1.500,00zł od dnia 11 czerwca 2008r. do dnia zapłaty;
23. od kwoty 1.500,00zł od dnia 11 lipca 2008r. do dnia zapłaty;
24. od kwoty 1.500,00zł od dnia 11 sierpnia 2008r. do dnia zapłaty;
25. od kwoty 1.500,00zł od dnia 11 września 2008r. do dnia zapłaty;
26. od kwoty 1.500,00zł od dnia 11 października 2008r. do dnia zapłaty;
27. od kwoty 1.500,00zł od dnia 11 listopada 2008r. do dnia zapłaty;
28. od kwoty 1.500,00zł od dnia 11 grudnia 2008r. do dnia zapłaty;
29. od kwoty 1.500,00zł od dnia 11 stycznia 2009r. do dnia zapłaty;
30. od kwoty 1.500,00zł od dnia 11 lutego 2009r. do dnia zapłaty;
31. od renty za okres od października 2006r. do 28 lutego 2009r. w kwocie 26.774,52zł od dnia 22 marca 2009r. do dnia zapłaty;
32. od kwoty 2.392,96zł od dnia 22 marca 2009r. do dnia zapłaty;
33. od kwoty 2.392,96zł od dnia 11 kwietnia 2009r. do dnia zapłaty;
34. od kwoty 2.392,96zł od dnia 11 maja 2009r. do dnia zapłaty;
35. od kwoty 2.392,96zł od dnia 11 czerwca 2009r. do dnia zapłaty;
36. od kwoty 2.392,96zł od dnia 11 lipca 2009r. do dnia zapłaty;
37. od kwoty 2.392,96zł od dnia 11 sierpnia 2009r. do dnia zapłaty;

38. od kwoty 2.392,96zł od dnia 11 września 2009r. do dnia zapłaty;
39. od kwoty 2.392,96zł od dnia 11 października 2009r. do dnia zapłaty;
40. od kwoty 2.392,96zł od dnia 11 listopada 2009r. do dnia zapłaty;
41. od kwoty 2.392,96zł od dnia 11 grudnia 2009r. do dnia zapłaty;
42. od kwoty 2.392,96zł od dnia 11 stycznia 2010r. do dnia zapłaty;
43. od kwoty 2.392,96zł od dnia 11 lutego 2010r. do dnia zapłaty;
44. od kwoty 2.371,12zł od dnia 11 marca 2010r. do dnia zapłaty;
45. od kwoty 2.371,12zł od dnia 11 kwietnia 2010r. do dnia zapłaty;
46. od kwoty 2.371,12zł od dnia 11 maja 2010r. do dnia zapłaty;
47. od kwoty 2.371,12zł od dnia 11 czerwca 2010r. do dnia zapłaty;
48. od kwoty 2.371,12zł od dnia 11 lipca 2010r. do dnia zapłaty;
49. od kwoty 2.371,12zł od dnia 11 sierpnia 2010r. do dnia zapłaty;
50. od kwoty 2.371,12zł od dnia 11 września 2010r. do dnia zapłaty;
51. od kwoty 2.371,12zł od dnia 11 października 2010r. do dnia zapłaty;
52. od kwoty 2.371,12zł od dnia 11 listopada 2010r. do dnia zapłaty;
53. od kwoty 2.371,12zł od dnia 11 grudnia 2010r. do dnia zapłaty;
54. od kwoty 2.371,12zł od dnia 11 stycznia 2011r. do dnia zapłaty;
55. od kwoty 2.371,12zł od dnia 11 lutego 2011r. do dnia zapłaty;
56. od kwoty 2.371,12zł od dnia 11 marca 2011r. do dnia zapłaty;
57. od kwoty 2.371,12zł od dnia 11 kwietnia 2011r. do dnia zapłaty;
58. od kwoty 2.371,12zł od dnia 11 maja 2011r. do dnia zapłaty;
59. od kwoty 2.371,12zł od dnia 11 czerwca 2011r. do dnia zapłaty;
60. od kwoty 2.371,12zł od dnia 11 lipca 2011r. do dnia zapłaty;
61. od kwoty 2.371,12zł od dnia 11 sierpnia 2011r. do dnia zapłaty;
62. od kwoty 2.371,12zł od dnia 11 września 2011r. do dnia zapłaty;
63. od kwoty 2.371,12zł od dnia 11 października 2011r. do dnia zapłaty.

II. oddala apelację pozwanego w pozostałej części w zakresie odsetek od renty oraz odsetek od zadośćuczynienia za okres od 1 października 2006r. do 9 listopada 2011r.;

III. zasądza od pozwanego Towarzystwa (...) SA w W. na rzecz powoda M. T. kwotę 10.400 (dziesięć tysięcy czterysta)zł tytułem kosztów postępowania kasacyjnego;

IV. nakazuje pobrać od pozwanego Towarzystwa (...) SA w W. na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Apelacyjnego w Lublinie kwotę 25.256 (dwadzieścia pięć tysięcy dwieście pięćdziesiąt sześć)zł tytułem części opłaty od skargi kasacyjnej od uiszczenia której powód był zwolniony.

IACa 350/13

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 9 listopada 2011r. Sąd Okręgowy w Lublinie zasądził od pozwanego (...) SA w W. obecnie Towarzystwo (...) SA w W. na rzecz powoda M. T. kwotę 485.000zł tytułem zadośćuczynienia z ustawowymi odsetkami od dnia 1 października 2006r., kwotę 27.734,67zł tytułem odszkodowania, kwotę 47.889,50zł tytułem skapitalizowanej renty za okres od lipca 2005r. do 31 października 2011r. z odsetkami ustawowymi poczynając od 11 lipca 2005r. do 11 października 2011r., kwotę 885zł miesięcznie tytułem renty od 1 listopada 2011r, ustalił odpowiedzialność pozwanego za szkody mogące ujawnić się u powoda w przyszłości w związku z wypadkiem komunikacyjnym z dnia 2 czerwca 2005r. i orzekł o kosztach procesu.

Na skutek apelacji obu stron Sąd Apelacyjny wyrokiem z dnia 28 lutego 2012r. zasadzoną kwotę zadośćuczynienia podwyższył do kwoty 835.000zł, zmieniając datę należnych odsetek ustawowych z 1 października 2006r. na datę wydania wyroku Sądu pierwszej instancji tj. 9 listopada 2011r., oddalił powództwo w zakresie odszkodowania, zasadzoną kwotę skapitalizowanej renty podwyższył do kwoty 188.575zł, określając należne odsetki również od 9 listopada 2011r., wysokość renty bieżącej podwyższył do kwoty 2.236,50zł, zmienił rozstrzygnięcie o kosztach procesu, oddalił apelacje stron w pozostałej części i orzekł o kosztach postępowania apelacyjnego.

W wyniku skargi kasacyjnej powoda zaskarżającej wyrok Sądu Apelacyjnego w części zasądzającej odsetki ustawowe od zasądzonych kwot zadośćuczynienia i skapitalizowanej renty Sąd Najwyższy wyrokiem z 13 marca 2013r. uchylił zaskarżony wyrok w pkt I pkt 1 i 3 w części zasądzającej odsetki ustawowe od dnia 9 listopada 2011r. i w tym zakresie przekazał sprawę do ponownego rozpoznania Sądowi Apelacyjnemu w Lublinie wraz z rozstrzygnięciem o kosztach postępowania kasacyjnego.

Sąd Apelacyjny po ponownym rozpoznaniu sprawy, zważył co następuje:

Z uwagi na treść wyroku Sądu Najwyższego ponownemu rozpoznaniu podlegała wyłącznie apelacja pozwanego w zakresie odsetek.

Pozwany kwestionował w swojej apelacji zasądzenie odsetek od zadośćuczynienia od 1 października 2006r. tj. od dnia następnego po upływie 30 dni od daty doręczenia mu odpisu pozwu skoro w tej dacie wysokość szkody nie była znana.

Odnosnie odsetek zasądzonych od skapitalizowanej renty podnosił, iż ustalając wysokość świadczeń z tego tytułu za okres od 1 lipca 2005r. do 31 października 2011r. Sąd Okręgowy dysponował materiałem dowodowym zgromadzonym w toku procesu. Określenie kwoty świadczenia nastąpiło na datę zamknięcia rozprawy, a zatem pozwany nie miał obowiązku wypłaty świadczeń rentowych, skoro de facto wysokość szkody nie była znana.

Generalnie pozwany stał na stanowisku, iż odsetki od zadośćuczynienia i skapitalizowanej renty powinny być zasądzone od daty wyroku tj. 9 listopada 2011r.

Apelacja pozwanego jest częściowo zasadna w zakresie odsetek od skapitalizowanej renty.

Sąd Apelacyjny nie podziela stanowiska powoda, iż wysokość poniesionej przez powoda szkody była znana dopiero w dacie zamknięcia rozprawy w związku z czym odsetki należą się powodowi dopiero od daty wyrokowania przez Sąd pierwszej instancji.

Jak wskazał w Sąd Najwyższy w uzasadnieniu swojego wyroku pozwany jeszcze przed wytoczeniem powództwa był świadomy swojej odpowiedzialności, dążąc do możliwego ograniczenia jej zakresu. Przyjmując wysoki stopień

przyczynienia się powoda, wypłacił stosunkowo niewielką kwotę pozostającą w rażącej dysproporcji w stosunku do świadczenia ostatecznie zasądzonego przez Sąd drugiej instancji. Z tego powodu zasądzenie odsetek dopiero od chwili wyrokowania przez Sąd pierwszej instancji byłoby w okolicznościach niniejszej sprawy rozwiązaniem niesprawiedliwym, które całe ryzyko ekonomiczne prowadzenia sporu z ubezpieczycielem przerzuciłoby na poszkodowanego. Brak możliwości naliczania odsetek przed datą wyrokowania mogłaby sprzyjać oportunistycznym zachowaniom ubezpieczycieli, którzy decydując jednostronnie o wysokości wypłacanych odszkodowań, mogliby zaniżyć ich wysokość, nie ryzykując, że będzie to równoznaczne z niewłaściwym wykonaniem ciężącego na nich zobowiązania, które powstaje z mocy prawa i stwierdzone jest jedynie orzeczeniem sądu.

Należy natomiast zgodzić się z pozwanym, iż dłużnik ma obowiązek spełnić świadczenie pieniężne dopiero w chwili, gdy wskazana została jego wysokość. Pozwanemu można zatem przypisać opóźnienie w wypłacie renty dopiero od momentu sprecyzowania przez powoda swojego żądania w tym zakresie.

Powód w pozwie nie określił od kiedy żąda zasądzenia renty należało zatem przyjąć, iż dochodzi renty za okres po dacie wniesienia pozwu tj. od października 2006r. Żądanie zasądzenia renty od lipca 2005r. powód zgłosił dopiero w piśmie procesowym z 10 października 2011r., w tej samej dacie nadanym na adres pozwanego w zw. z czym od renty skapitalizowanej za okres od lipca 2005r. do wniesienia pozwu tj. września 2006r. w kwocie 42.162,96zł odsetki należą się powodowi od daty wyroku Sądu Okręgowego tj. od 9 listopada 2011r.

W pozwie powód żądał renty w kwocie 1.500zł, powództwo rozszerzył do kwoty 4.500zł dopiero w piśmie procesowym z 17 lutego 2009r. doręczonym pozwanemu na rozprawie 19 lutego 2009r. W związku z powyższym Sąd Apelacyjny zasądził odsetki od renty w kwocie po 1.500zł miesięcznie poczynając od października 2006r. do lutego 2009r. Jednocześnie od różnicy pomiędzy wysokością renty przyjętej w powyższym okresie przez Sąd Apelacyjny w pierwszym wyroku, a kwotą 1.500zł, Sąd Apelacyjny zasądził odsetki od dnia następnego po upływie 30 dni od doręczenia pozwanemu pisma rozszerzającego powództwo.

Za dalszy okres poczynając od marca 2009r. do października 2011r. odsetki zostały zasądzone miesięcznie od dnia 11 każdego miesiąca.

Apelacja w zakresie odsetek od renty w pozostałej części podlegała oddaleniu jak też w całości w części dotyczącej odsetek od zadośćuczynienia.

Brak jest podstaw do zmiany wyroku Sądu Okręgowego i zasądzenia odsetek od zadośćuczynienia od daty wyrokowania przez ten Sąd. W dacie wystąpienia przez powoda z pozwem wysokość żądanej z tego tytułu kwoty była pozwanemu znana jak również znany był rozmiar poniesionej przez powoda szkody. W toku procesu nie nastąpiły żadne zdarzenia, które mogłoby mieć wpływ na ocenę jej wielkości, a tym samym wysokość należnego powodowi zadośćuczynienia.

Sąd Okręgowy prawidłowo zatem przyjął, iż pozwany popadł w opóźnienie od dnia następnego po upływie 30 dni od dnia doręczenia mu odpisu pozwu.

Sąd Apelacyjny stosownie do wyniku sporu zasądził od pozwanego na rzecz powoda koszty postępowania kasacyjnego w kwocie 10.400zł (5.000zł opłata od skargi kasacyjnej i 5.400zł koszty zastępstwa adwokackiego), pozostałą opłatą od skargi kasacyjnej w kwocie 25.256zł obciążył pozwanego.

Z tych względów i na podstawie art. 386 § 1 kpc, art., 385 kpc i art. 108 § 1 kpc Sąd Apelacyjny orzekł jak w sentencji.